

Dordtse Leerregels hoofdstuk 3 en 4 par 15 en 17a

1 als ik wedergeboren ben

2 als ik niet wedergeboren ben

3 als een ander wedergeboren is

4 als een ander niet wedergeboren is

Gemeente,

Het gaat in hoofdstuk 3 en 4 over de genade van de wedergeboorte. Dat de Heilige Geest dat doet. Dat het verstand wordt verlicht en de wil bekeerd. Dat je je gerust stelt dat je met het hart gelooft en de Zaligmaker Jezus liefheeft. Dat eenvoudige van Petrus: Gij weet alle dingen Gij weet dat ik U liefheb. Dat is de genade waardoor een mens zalig wordt. Ontkomt aan het verderf en eeuwig leven zal.

En daarom is dat de vraag die voor anderen en voor onszelf geldt: heb ik deze genade? En dan zijn er twee mogelijkheden: je hebt deze genade ontvangen of je hebt hem niet ontvangen. Dat is al vroeg in de preek dat die vraag naar ons toekomt. Wat onverwachts misschien. Maar dat kan toch ook onverwachts erop aankomen: een onverwachte dood, hartstilstand of verkeersongeluk, als Jezus wederkomt dan is het ook ineens, onverwachts, zover. Dus dat moet kunnen, die vraag: hebt u deze genade ontvangen? Heb je je wel of niet als goddeloze zondaar overgeleverd aan Jezus Christus?

Mag na zoveel preken het antwoord 'ja' zijn?

1 als ik wedergeboren ben

Degene dan die deze genade ontvangt, is God daarvoor eeuwige dankbaarheid schuldig. Dat Hij ons heeft gegeven een waarachtig geloof. Dat Hij dat in ons heeft gewerkt. En daar ging niets in ons aan vooraf. Dat was geen antwoord van God op iets van ons. Dat was geen vergelding voor iets dat wij naar Hem toe deden. Zo van: wij deden ons best, wij vroegen erom, wij stonden ernaar en toen gaf God de wedergeboorte en het geloof. Nee, het was geen antwoord op iets van ons. Sterker nog: het ging dwars tegen ons in. We stapelden schuld op om Hem tegen ons in het harnas te jagen. We vermeerderen zonden om hem te vertoornen en tot toorn te verwekken. We vroegen erom om weggestoten te worden, om veroordeeld te worden. En toen Hij in onze richting kwam ontweken we Hem, ontliepen we Hem, schudden we Zijn

Woord van ons af. Vochten ertegenin, wilden met rust gelaten worden. We vroegen erom om aan ons lot overgelaten te worden.

Degene die deze genade ontvangt ontvangt hem tegen verdienste en ongewenst. Ongewild en ongevraagd. Als je deze genade dan toch krijgt toch gekregen hebt, dan ben je God eeuwige dankbaarheid schuldig. Dankbaarheid die in eeuwigheid niet overgaat. En tegen mijn verdienste in gaf de Heere Jezus de Heilige Geest om mijn hart te openen. Want tegen mijn wil en zin in bewerkte de Heilige Geest mij om het wel te gaan willen, en wel te gaan zoeken en vragen en smeken. Dat is alleen vanwege Gods eeuwige welbehagen. Eeuwige dankbaarheid schuldig. Gered van eeuwige dood en vloek tegen mijn verdienste en wil in. Door U door U alleen om het eeuwig welbehagen.

Gemeente, u merkt wel: dat je gelooft is niet natuurlijk. Als je dat zo zegt of voelt: ja natuurlijk geloof ik, waarom zou ik niet? Weet u dan wel wat echt geloof is? Kijk het dan echt nog eens na of het wel het ware geloof is. Want wie deze genade ontvangt is God eeuwige dankbaarheid schuldig en dankt Hem ook daarvoor. Nu al. Hem danken: Hem aanwijzen en belijden: het is Zijn werk aan mij. Hem danken: vervuld zijn met verwondering en liefde. Hem danken: branden van verlangen Hem te dienen en geen verdriet te doen. Ja, ik dank Hem, Hem alleen, maar.....kon ik het maar meer, voelde ik het maar meer, beleefde ik het maar meer, was mijn verlangen en verwondering maar sterker en vuriger. O Heere, mijn dank is maar een fractie van Uw genade. De berg van Uw genade is zo hoog, de molshoop van mijn dankbaarheid is zo klein. Wat is mijn dank bevlekt met schuld en zonde.

En wat is het nodig en nuttig om er harte te nemen wat Paulus zegt: gedenk wie gij geweest zijt. Overdenk steeds weer waar u was, hoe u was, hoe verloren, kind des toorns. Overdenk wat het Hem kostte. Aan bloed en lijden. Aan inwinning van tegenstand en verzet. Ook u heeft Hij mede levend gemaakt daar gij dood waart en kinderen des toorns, maar God rijk zijnde in barmhartigheid deed het om Zijn grote liefde waarmee Hij ons heeft liefgehad.

2 als ik niet wedergeboren ben

Dan de tweede mogelijkheid. Degene die deze genade niet ontvangt. Wie niet wedergeboren is en Jezus niet van harte liefheeft. Zit er zo iemand in de kerk? Iemand die Jezus niet liefheeft. Paulus zei: die is een vervloeking. Op de galerijen, onder de galerijen, beneden, in de ambtsdragersbank? Iemand die Jezus niet liefheeft.....

Wat zegt par 15 dan van je? Eén ding niet! Namelijk: pech gehad. je wilde het wel, je vroeg er wel om, je deed er je best voor, je hoopte het echt, maar: je ontving de genade niet. Terwijl je er wel naar

uitzag en om bad, maar ja: niet ontvangen, niet uitverkoren, dus dan helpt er niks aan. Onmogelijk! Dat komt niet en nooit voor. Wie om genade bidt, wie bidt, dwz, zich overgeeft aan de HEERE, die zal genade ontvangen, ja die heeft het al ontvangen, want dat gebed zelf is al genade. Daarom zegt Jezus: hoeveel te meer zal de hemelse Vader de Heilige Geest geven degenen die Hem bidden? Of je dat direct merkt is een tweede, maar Hij zal geven. Dus wie zich biddend overgeeft aan genade, smeekt om genade, die zal ontvangen. En wat blijft er anders over als je in de klem komt. Je moet Jezus hebben anders blijf je verloren, je mag Hem hebben want Hij wordt je aangeboden. Wat anders dan schreeuwen en roepen: Geef mij genade, geef mij geloof!

Dus wie deze genade niet ontvangt, die heeft het ook niet begeert. Die heeft niet gewild. Of omdat je zorgeloos bent. Je acht deze dingen helemaal geen aandacht waard, en je behaagt je in wat je beleeft op aarde. Genoeg aan je leventje. En schuld en genade, hemel en hel zijn niet in tel. Wat vreselijk! Je maakt je druk om dingen van een moment, om één rekening of één wedstrijd, of één cijfer of één order, en om je eeuwige bestemming niet. Je maakt druk om knikkers, maar naar een parel kijk je nog niet eens. Je bent bezorgd voor schade in euro's, maar eeuwige schade aan je ziel boeit je niks. Dwaas. Dwaas zegt de Bijbel en geef de Bijbel eens ongelijk. Dwaas, als je voor tien knikkers een parel laat liggen. Dwaas, als je niet in een plasje wil stappen en daarom stort je in het ravijn.

Of wie deze genade niet ontvangt heeft het niet begeert, want je dacht dat je het al had. Ja, dan vraag je er ook niet om, als je het al denkt te hebben. Je roemt ijdel. Dus: je denkt dat je gelooft, maar het is niet zo, je denkt dat je in de hemel komt, maar het is niet zo. Je meent in te gaan, zegt Jezus in Mattheus 7, maar Ik zal zeggen: gaat weg van Mij Ik heb u nooit gekend. Dat kan dus: dat je jezelf bedriegt. Met een ingebeelde hemel naar de hel gaat. Het zou niet goed zijn als je daar niet van schrok. Want als dat kan, waar blijft dan je hoop? Hoe kan je dan echt zeker zijn zonder dat je je vergist? Is het dan altijd een onzekerheid, maar afwachten? Nee, dat niet. Want het gaat hier over mensen die dat op verkeerde gronden menen en denken. Die denken van Jezus te zijn en te geloven en naar de hemel te gaan, omdat ze iets bijzonders hebben meegemaakt of kunnen. Wonderlijke genezing of iemand beter gemaakt. Maar zonder schuldbesef, zonder verlangen naar een heilig leven. Een geloof dat nooit strijd heeft gegeven. Dat zo uit je zondige hart opkomt en in het verlengde ligt. Dat nooit voor onmogelijkheid heeft gestaan. Dan kun je denken dat je in de hemel komt, maar je vergist je. Je zou je er ook niet thuis voelen trouwens. Je kent geen verwondering, geen verlangen naar heiligheid, geen afkeer van de zonde. Wat zou je in de hemel moeten doen? Laat je dan ontdekken:

laat je dan ontmaskeren. Van je gronden afstoten en roep: o Heere genade, genade.

En als je bang bent dat je er zo één bent, denk dan aan Psalm 139. Daar bidt David: Heere, doorgrond mij en ken mijn hart, zie of bij mij een schadelijke weg is en leid mij op de eeuwige weg. Leg het dan in Gods hand: Heere, ik ben bang me te bedriegen, te misleiden. Heere, ziet U toch hoe het zit bij me. Leid Gij mij op de eeuwige weg. Kohlbrugge zegt ergens: de huichelaar denkt altijd dat hij oprecht is, en de oprechte denkt altijd dat hij misschien huichelt.

3 als een ander wedergeboren is

Maar nu anderen. Wat moet je van anderen denken? Nou kunt u denken: daar moet je niet mee bemoeien, je hebt genoeg aan jezelf. Dan hebt u gelijk, maar toch ook weer niet. Want zou je het niet graag willen weten van anderen? Van je man of vrouw, je kind, je buurman in de kerk? Dat mag je toch niet onverschillig laten? En heb je geen verantwoordelijkheid voor je naaste dan? Als die nog niet gered is, niet gelooft, deze genade niet kent, mag ik dan denken: dat is zijn zaak, daar bemoei ik me niet mee? Natuurlijk niet! Dus op een goede manier behoren we ons echt wel af te vragen: hoe zou het met die ander zijn?

Nu zijn daar twee uitersten in: aan de éne kant was daar vooral vroeger in bepaalde kringen de gedachte dat sommige mensen dat bepaalden. Als je dacht dat je iets van het leven kende, ging je naar iemand toe, een ambtsdrager, een geoefend kind van God om het te vertellen. En dan ging het erom of die ander het over kon nemen. En als die ander dat niet kon, ging je terug: afgewezen, je had je het ingebeeld. Daar zijn veel ongelukken mee gebeurd. Vooral als die persoon de ander ging meten aan zijn eigen weg en de eigen weg als een liniaal ernaast legde. Aan de andere kant hebben we nu meer te maken in het geheel van de kerk met de gedachte: natuurlijk gelooft die ander ook. Misschien heeft hij daar de kerk niet zo voor nodig, of één keer per zondag nodig, maar hoe durf je te denken dat iemand niet gelooft. Je moet juist aanmoedigen om aan het heilig Avondmaal te gaan, want wie wil er nou niet geloven? Wie wil er nou niet het goede? Wat kunnen daar een gruwelijke rampen door plaatsvinden. Dat je iemand stijft in zijn ingebeelde goede wil en goede bedoeling, totdat....het leugen blijkt te zijn.

Wat en hoe dan? Par 15 spreekt over hen die hun geloof belijden en hun leven beteren. Wie het geloof belijdt, zegt dat hij of zij gelooft en te zijner tijd ook belijdenis doet en aan het Heilig Avondmaal gaat. En het leven betert: in mensenogen leeft naar Gods inzettingen. Die mensen beschouwen we als gelovigen. Zo hebben wij hen te zien. Zo

deden de apostelen dat ook. Ja, zijn karakter ligt me niet altijd zo goed, en zijn inslag heb ik wel eens moeite mee, hij legt wel eens andere accenten dan ik. Dan denk ik: waarom altijd zo droefgeestig, of waarom altijd zo blijmoedig. Maar: wie zegt te geloven, houden we voor een gelovige. Die mag dus belijdenis doen en ten avondmaal gaan. Dwz.: die hebben we te zien als een broeder en zuster in de Heere, iemand voor wie Jezus Christus is gestorven, een beminde Gods. Wie zo iemand aanraakt, raakt Gods oogappel aan. Wie zo iemand krenkt, die krenkt God. Toen Paulus de christenen vervolgde zei Jezus: wat vervolgt Gij mij. Wat gij één van Mijn minste broeders hebt gedaan hebt gij Mij gedaan. Kijk uit wat je tegen zo iemand zegt of doet.

Wat doen we dan wel? Nu, allereerst is daar de prediking. En daarin wordt ieder wel aangesproken. Daarin wordt ieder wel voor de vraag gesteld: geloof je echt of alleen voor de vorm? Geloof je met je hart of alleen met de mond? In de prediking wordt aangegeven wat echt geloof is en dan is ieder zelf verantwoordelijk. Dat vraagt om zuivere prediking en om oprechte hoorders.

Wat nog meer? Dat je iemand aan hebt te spreken op zijn levenswandel. Iemand die belijdenis heeft gedaan, en van zichzelf heeft betuigd: ik geloof. Die mag je temeer op zijn of haar daden aanspreken. Als je zelf zegt dat je gelooft en dat belijdt, dan heb je te kennen gegeven dat je God liefhebt, de zonde haat en verlangt Hem te volgen. Hoe kan het dan dat je wel eens een kerkdienst overslaat? Hoe kan het dan dat je lijkt te genieten van een dubieuze film, hoe kan het dan dat je zo in sport opgaat en er alles van weet, hoe kan het dan dat je zaterdagavond naar een kroeg gaat, hoe kan dat dan dat je nooit tijd hebt voor vrijwilligerswerk, hoe kan dat dan dat je niet ten avondmaal gaat? Je wilt toch de Heere geen verdriet doen, je wilt toch ook niet dat door jou anderen de Heere verdriet zullen doen? Je zegt dat je gelooft, hoe kan dat dan bestaan met.....? Misschien heeft iemand een goede reden die je niet wist: ziekte als het de kerkgang betreft, opvoeding en strijd rond het heilig Avondmaal, het verlangen anderen te bekeren om ergens naar toe te gaan. Misschien heeft iemand geen goede reden. Het geloof zal zeggen: dank voor je woorden, ik zal er over nadenken en als ik er de Heere verdriet mee doe, dan moet ik ermee breken en het veranderen.

Weet je wat het ongeloof dan zegt: man, kijk eerst eens naar jezelf. Of: man, als je je hier druk om maakt, dan moet je eerst maar eens naar die en die kijken die veel ergere dingen doen. Het ongeloof zegt: ik voel me er goed bij, dus ik zou niet weten wat er mis mee is. Dan mag je, moet je onder 4 ogen een keer zeggen: kan dat wel? Echt geloven en zo reageren? Dan moet een kerkenraad op een gegeven

moment zeggen: dan kun je geen belijdenis doen, dan kunt u niet aan het Heilig Avondmaal: God verdriet doen alsof het niks is en toch belijdenis doen en toch aan het avondmaal gaan, dat kán niet.

Spreken we wel eens iemand aan? Uit oprechte zorg voor zijn ziel, uit zorg voor de Naam des Heeren? Als kerkenraad, als gemeentelid? En hoe reageren wij als wij aangesproken worden: op huisbezoek, in persoonlijk gesprek?

4 als een ander niet wedergeboren is

En er zijn anderen die nog niet geroepen zijn. Let wel: die dat zelf aangeven. Die de leeftijd hebben en geen belijdenis doen. Misschien nooit meer in de kerk komen. Die niet ten avondmaal gaan en zelf eerlijk zeggen: dat is omdat ik er buiten sta, omdat ik Jezus niet ken en niet van Hem ben. Wat dan? Allereerst bedenken: zo zou ik ook geweest zijn. Geen haar beter en anders en verder. Echt, wie het ook is: ik had het ook kunnen zijn, als God mij niet uit genade genade had bewezen, zou ik ook zo leven. In de wereld of in de kerk, maar: onbekeerd.

En juist daarom weet ik: als het voor mij kon, kan het voor iedereen. Want God doet het. Bidden tot Hem Die de dingen die niet zijn roept alsof zij waren. God doet het! En Hij heeft niets vanuit ons nodig om te beginnen. Er is hoop voor mensen die er niets van willen weten of horen. Er is hoop voor mensen die al jaren tobben en worstelen en nog geen streep verder kwamen. Het is genade! God werkt het! Ongevraagd. En overal doorheen. Niets houdt Hem tegen! En wat is het vreselijk als dat zo blijft bij die mensen, dan gaan ze voor eeuwig verloren, maar bij God is uitkomst en vanuit Hem is er hoop. Waarom bid ik niet méér? Waarom bid ik niet met meer verwachting? Waarom bid ik niet voor heel mijn familie en voor heel onze gemeente en voor heel ons dorp? Waarom zou ik me beperken? Waardoor zou ik me beperking op laten leggen? Dat is nergens voor nodig! Want God bekeert vijanden en onverschilligen en ongelovigen. Waarom bid ik niet méér? Spurgeon zegt ergens: als uw kind, maar vul maar iemand anders in, als uw kind zich niet om zijn zaligheid bekommert, laat het dan merken dat u zich wel daarom bekommert.

God roept de dingen die niet zijn alsof zij waren. Dat geeft hoop! Misschien zit iemand ermee. Ik heb geen geloof. Ik heb geen zekerheid. God geeft het! Hoe dan? Dat zegt het begin van paragraaf 17. Door de middelen te gebruiken. Vergelijk maar hiermee. Het is God Die ons leven in stand houdt. Het is God Die alleen onze adem geeft. Het is God Die de oogst geeft. God laat plantjes groeien. God zorgt voor groente om te eten. Allemaal Gods werk. Maar: geen enkele boer zegt: ik blijf in mijn stoel zitten en God zorgt wel dat er mais gaat groeien. Niemand gaat in

zijn stoel zitten als hij ziek is en zegt: God houdt me wel in leven. Nee, die boer gaat land klaarmaken, zaaien, onkruid bestrijden, kunstmest strooien. Die man gaat naar de dokter, neemt medicijnen in. God doet het! Maar God heeft daarvoor een route bepaald. Middelen gegeven. Wie geen medicijnen inneemt moet niet bidden: Heere, wilt U me beter maken? Dat is God verzoeken. Wie geen mais inzaait, moet niet bidden: Heere, geef dat ik oogsten mag. De middelen gebruiken.

Ook hierin: God geeft geestelijk leven, God onderhoudt geestelijk leven. Maar Hij heeft ook de route bepaald, de middelen gegeven. En beloofd: daardoor werk Ik het en doe Ik het. Het Woord is zaad der wedergeboorte en voedsel der ziel. Daardoor heeft God beloofd te werken. Wie dat niet gebruikt, zijn Bijbel niet, de kerkdiensten niet, die moet niet bidden; Heere, bekeer me, Heere, geef me geloof. Want de Heere heeft daarvoor gegeven Zijn Woord en Zijn dienst. Om te gebruiken. Dat moeten we echt drie keer per dag doen. De kerkgang moeten we echt twee maal per zondag en woensdags onderhouden. Wie het zaad niet gebruikt en de medicijnen niet inneemt moet niet hopen op oogst en beterschap. Gebruik de middelen. En gebruik ze biddend: Heere, zegent U het. Want anders laat ik het van me afglijden, anders gaat het teloor. Anders versmoot ik alle indrukken binnen een dag. Heere, help en zegen Uw Woord. En Heere: dat hebt U toch beloofd. Daarvoor is Uw Woord toch gegeven. Het zal nut hebben. Ik hoef niet te denken als ik Bijbel lees of naar de kerk ga: nou ja, wie weet, op hoop van zegen, je weet maar nooit of het lot deze keer op mij valt. Nee, verwacht grote dingen van God. God, Die het Zelf doet en werkt onweerstaanbaar. God, Die daarvoor de middelen heeft gegeven. Zou je deze God niet aanroepen? Als nou heel de gemeente op zaterdagavond van 7 tot half 8 zou bidden en smeken tot God. Als nu heel de gemeente zondagmorgen van 8 tot half 9 zou smeken en bidden tot God?

Wie weet wat de Heere doen zou?

Amen